

Decizia nr. 75 din 19.02.2025
privind sancționarea cu amendă de 5.000 lei a
S.C. TELESTAR COMMUNICATIONS S.R.L.
com. CERNICA, str. Gabriela Cegolea nr. 1 jud. ILFOV
C.U.I. 43298483; e-mail: telestartv@telestartv.ro

- pentru postul de televiziune TELESTAR 1

Întrunit în ședință publică în ziua de 19.02.2025, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat raportul întocmit de Direcția Monitorizare, în baza sesizării nr. 17350/23.12.2024, 17351/23.12.2024 și nr. 17352/23.12.2024, cu privire la emisiunea *“100 Giorni Da Leoni-La Battaglia Per La Verità”* (*Cele 100 De Zile ale Leilor-Bătălia Pentru Adevăr*, difuzată de postul TELESTAR 1.

Serviciul de programe de televiziune cu denumirea TELESTAR 1 aparține radiodifuzorului S.C. TELESTAR COMMUNICATIONS S.R.L. (licența audiovizuală nr. TV-C 654.4/15.11.2012 eliberată la 29.12.2020 și decizia de autorizare nr. 1853.0-4/15.11.2012, eliberată la 29.12.2020).

În urma analizării raportului de monitorizare și a vizionării de înregistrări, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul S.C. TELESTAR COMMUNICATIONS S.R.L. a încălcat prevederile art. 64 alin. (1) lit. a) și ale art. 83 din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit dispozițiilor invocate,

Art. 64 - (1) “În virtutea dreptului fundamental al publicului la informare, furnizorii de servicii media audiovizuale trebuie să respecte următoarele principii:

b) informarea cu privire la un subiect, fapt sau eveniment să fie corectă, verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință;”

Art. 83 - Furnizorii de servicii media audiovizuale au obligația de a asigura respectarea normelor ortografice, ortoepice și morfologice ale limbii române, stabilite de Academia Română.

În fapt, postul Telestar 1 a difuzat în data de 23.12.2024, în intervalul: 22:02-23:00, emisiunea *100 Giorni Da Leoni- La Battaglia Per La Verità* (*Cele 100 De Zile ale Leilor-Bătălia Pentru Adevăr*) moderată de Riccardo Rocchesso. Emisiunea are marcaj *Reluare*, în partea din stânga-sus a ecranului și mențiunea: *RELUARE “100 Giorni da leoni”*, în mijlocul ecranului, sus. Producția este redifuzarea ediției de vineri, 20.12.2024.

Redăm, spre exemplificare, fragmente din raportul de monitorizare privind conținutul și modul de desfășurare a acestei emisiuni:

”**Invitat:** Paolo Borgognone-istoric

■ Aspectul reclamat de petent: ***Zelenski a semnat sau va semna un decret în care se micșorează vârsta de încorporare la 19 ani, aruncând la moarte sigură, tinerii care nu pot supraviețui pe câmpul de luptă decât patru ore, din cauza armatei puternice ruse.***

Afirmații făcute în emisiune:

● S1/06:02- 08:45:

(...) Paolo Borgognone: *I-au cerut lui Zelenski, NATO, adică cel care spune că luptă și ar fi intervenit în conflict ca să salveze viețile tinerilor ucraineni, ținând seama, i-a cerut lui Zelenski să mobilizeze, sau să meargă să îi ia de acasă, ca să îi trimită pe front, pe tinerii de optsprezece ani. Adică, să scadă pragul de vârstă pentru recrutare forțată, iar recrutarea forțată în armată să treacă de la 25 de ani, la 18 ani. Adică, trimite copiii pe front, în Donbas, să moară imediat. Oricine este capabil să țină o pușcă în mână, du-te să lupți! Asta i-a cerut NATO, lui Zelenski. Care nu pare să fie de acord, pentru că știe că o astfel de directivă, un astfel de ordin, din partea sa, ar însemna o revoltă internă, ar însemna o criză socială internă și de asemenea, o revoltă socială. Pentru că, ce părinte ar fi dispus să își trimită pe front, fiul său de optsprezece ani? Știind două lucruri: unu, că războiul e pierdut deci, este inutil. Chiar dacă, ar fi un act de curaj, dar este inutil, nu servește la nimic! Doi: certitudinea, acest părinte, această familie, ar avea certitudinea că, ruda lui nu s-ar mai întoarce acasă. Că, în momentul în care, a trecut pragul casei, pentru a ieși, pentru a se urca în autobuzul care îl duce la Centrul de Recrutare și apoi de acolo, după un scurt antrenament, pe front, ar ști că nu s-ar mai întoarce niciodată. Pentru că speranța medie de viață a unui soldat ucrainian de optsprezece ani, pe frontul din Donbas, este de aproximativ patru ore. Deci, ajunge acolo, dimineața la opt, ajunge acolo, dimineața la această oră, la ora prânzului este deja mort. Asta i-a cerut NATO lui Zelenski. Să sacrifice cei mai tineri băieți din Ucraina, în numele intereselor murdare economice și geopolitice, ale plenipotențiarilor săi. (S1/08:10) Și noi susținem asta, Guvernul italian merge în spatele tuturor acestor lucruri. Guvernul italian este total aliniat pe această directivă și pe această linie. Înainte, până la ultimul ucrainian! Cine merge acolo, moare până la urmă. Cine merge acolo? Copiii săracilor, oamenii săraci ei înșiși. Dar, credeți că fiii oligarhilor, copiii de 18 ani, sau cu câțiva ani mai mult, ai oligarhilor ucraineni sunt mobilizați și sunt expediați pe front ca să moară? Chiar nu cred. (S1/08:45).*

■ Aspectul reclamat de petent:

(...) un oarecare Paolo Borgognone, **vorbind de dictatorul Zelenski, care în 2022 a obligat Parlamentul Ucrainian să interzică șapte partide care erau anti NATO,**

În contextul în care, moderatorul Riccardo Rocchesso, a prezentat știrea publicată de cotidianul Linkiesta, potrivit căreia o bancă importantă din Italia, a blocat conturile Asociației Vento dell' Est și pe cele ale grupului Visione TV, invitatul Paolo Borgognone a făcut următoarele afirmații:

● S1/13:23-15:07:

(...) Paolo Borgognone: *Primul lucru pe care îl ai de făcut este să elimini pluralismul de opinie. Au făcut-o în Ucraina în termeni mult mai "hard". Adică, Ucraina în 2022, Parlamentul Ucrainian și Guvernul Ucrainian au lansat legi, a fost un decret prezidențial care a scos în afara legii partidele politice nealiniat la versiunea lui Zelenski. Ucraina a scos în afara legii șapte partide politice, în 2022. În prezent, în Ucraina, sunt legale doar partidele politice care îl susțin pe Zelenski, adică partidele care susțin NATO, care este sponsorul lui Zelenski, adevăratul stăpân al lui Zelenski. Zelenski este doar o păpușă, nu contează. În Ucraina au fost scoase în afara legii canalele de televiziune care puteau părea suspecte, în ceea ce privește fidelitatea ideologică față de regim. Există un singur canal în Ucraina! Există un singur canal TV. Care transmite versiunea NATO, toată ziua. Și versiunea lui Zelenski, versiunea NATO, versiunea blocului occidental, asupra frontului. Toată ziua. Nu există o altă versiune. Deci, în Ucraina, starea de război și legea marțială au fost ... Și apoi, fără a pune la socoteală crimele țintite, arestările, crimele extrajudiciare, represiunea polițienească, mobilizarea forțată și tot ceea ce ni se livrează. De aceea starea de război a fost impusă în acest fel foarte "hard", să spunem așa, nu? (...)*

■ Aspectul reclamat de petent:

Că NATO organizează maidanul în Georgia, așa cum a făcut-o și în Ucraina (...)

Afirmații făcute în emisiune:

● **S2/00:00-02:51:**

Riccardo Rocchesso: *Mi s-a stins lumina, Paolo! Suntem în situație de urgență, dar sunt încă aici. Așadar, ne faci o actualizare a ceea ce se întâmplă în România și în Georgia, Paolo?*

Paolo Borgognone: *Mulțumesc! Da. În Georgia, pe 29 decembrie ... Deci, să facem tabloul complet! În România se votează ... Sunt două țări care se află pe frontul de război, poziționate pe front. Sunt ultima linie a NATO, în fața Ucrainei. Georgia nu este încă membru NATO, dar este un candidat la admitere. România e în NATO, cred că din 2004, cu toate efectele care decurg din asta. Și este și în Uniunea Europeană. În Georgia se votează, învinge un partid neutralist și forțele NATO înscenează maidanul georgian. Proteste, incendii la sediul Parlamentului, din partea acestor manifestanți "pașnici", susținuți de NATO. Uniunea Europeană nu recunoaște legitimitatea votului, se declanșează o dinamică a haosului pentru a se ajunge la o tentativă de lovitură de stat, care să răstoarne Guvernul, Parlamentul care au câștigat alegerile, iar în locul lor, să vină un Guvern, un executiv, de deservire strictă a NATO. Pe 29 decembrie, ar trebui să fie depusă demisia președintelui în funcție. A fost ales un nou președinte, de către Parlament și ar trebui să fie o rotație. Președintele a spus că nu va demisiona., de aceea va fi o nouă escaladare a crizei în țară. Pentru că va exista un conflict de putere. În fapt, vor fi doi președinți care vor concura pentru putere: unul legitim, cel care a fost ales de Parlament, săptămâna trecută, celălalt: sprijinit de NATO, ilegitim. Pe care totuși, NATO și Uniunea Europeană îl incită să nu demisioneze, așa cum îl incită și pe Zelenski să nu negocieze. Acesta e războiul! Frontul georgian este complet deschis acum. De aceea ar trebui să vorbim despre război în Ucraina, nu doar în Donbas, dar și în Georgia. Pentru că în fapt, o situație a unei lovituri de stat permanente, produce un război civil, mai întâi care se târăște, apoi mai evident, în acel stat. Sper că instituțiile, aparatul de securitate georgian să evite toate aceste lucruri, să reușească să calmeze acest maidan. Dar, Occidentul a deschis complet, un front în Georgia. Că nu reușește cel puțin, să radicalizeze tensiunea pentru a face conflictul permanent, asta e o altă discuție. Dar, între timp, l-a deschis. (S2/02:51)*

Menționăm că traducerea din limba italiană a fost corectată de persoana care a întocmit Raportul de monitorizare, întrucât, **printre multe altele:**

titrarea în limba română a fost făcută automat, fără respectarea semnelor de punctuație și conține traduceri de tipul

- scoatem pișul de la Nella (S1/04:24)
- prăbușire finală Zelensky C must (S1/05:06)
- și dincolo de franzis smo (S1/05:27) pentru: *e del suo oltransismo (și al extremismului său)*

De asemenea:

● a fost tradus, uneori, NATO (Organizația Tratatului Atlanticului de Nord) cu **nato-născut** (participial trecut al verbului **nascere**);

● a fost tradusă mot à mot, locuțiunea verbală: " avere sale in zucca", prin: a avea sare în dovleac (S1/10:39). Sensul expresiei din limba italiană, este a avea *inteligentă*, a fi inteligent.

● *Come scrive Linkiesta*, a fost tradus: *după cum scrie o persoană importantă în anchetă* (S1/11:21). Traducere corectă: după cum scrie cotidianul Linkiesta. *Inchiesta* înseamnă într-adevăr, anchetă.

În urma vizionării unor secvențe din înregistrări și a analizării conținutului redat anterior, în cadrul discuțiilor din ședința publică, membrii Consiliului au constatat că acesta a fost difuzat cu încălcarea prevederilor legale care impun informarea corectă

a publicului și respectarea normelor ortografice, ortoepice și morfologice ale limbii române.

Având în vedere aceste aspecte, emisiunea de analiză politică “100 Giorni Da Leoni-La Battaglia Per La Verità”, difuzată în data de 20.12.2024 și reluată 23.12.2024 a susținut un discurs de propagandă rusă pe fondul conflictului politico-economic purtat de Rusia împotriva NATO și UE, în contextul războiului din Ucraina.

Astfel, invitatul emisiunii Paolo Borgognone, de profesie istoric, a făcut referiri la faptul că NATO i-a cerut lui Zelenski, scăderea vârstei de mobilizare de la 25 de ani la 18 ani care a reflectat în spațiul public ideea concertată că mobilizarea înseamnă moarte.

“NATO (...) i-a cerut lui Zelenski să mobilizeze sau să meargă să îi ia de acasă, ca să îi trimită pe front, pe tinerii de optsprezece ani. Adică, să scadă pragul de vârstă pentru recrutare forțată, iar recrutarea forțată în armată să treacă de la 25 de ani, la 18 ani. Adică, trimite copiii pe front, în Donbas, să moară imediat. (...)”

Pentru că speranța medie de viață a unui soldat ucrainian de optsprezece ani, pe frontul din Donbas, este de aproximativ patru ore. Deci, ajunge acolo, dimineața la opt, ajunge acolo, dimineața la această oră, la ora prânzului este deja mort. Asta i-a cerut NATO lui Zelenski”.

Astfel, mesajul subliminal care rezidă din aceste afirmații este acela că puterea armatei Rusiei este atât de mare încât dacă ajungi pe front nu ai nicio șansă să supraviețuiești.

De asemenea, după vizionarea înregistrării, membrii Consiliului au constatat că subtitrarea în limba română este neinteligibilă, nefiind respectate sintaxa propoziției, ortografia și morfologia limbii române.

Or, potrivit dispozițiilor art. 83 din Codul audiovizualului, furnizorii de servicii media audiovizuale au obligația de a asigura respectarea normelor ortografice, ortoepice și morfologice ale limbii române, stabilite de Academia Română.

Totodată, Consiliul a apreciat că, dacă minoritatea italiană din România are acces sonor la informație în respectiva emisiune, telespectatorii care se informează doar din subtitrarea în limba română nu beneficiază de o informare conformă prevederilor legale.

Emisiunea a fost difuzată în limba italiană. Precizăm că televiziunea folosește pentru traducere un program care se ocupă automat de traducere. Din această cauză, materialul în limba italiană, nu a putut fi descifrat doar pe baza „subtitrării” de pe post, astfel că a fost necesar să fie corectat de către personalul din cadrul Serviciului Monitorizare Media.

Față de aspectele constatate, ținând cont de criteriile de individualizare a sancțiunii prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, membrii Consiliului au propus și au votat, cu respectarea prevederilor art. 15 din aceeași lege, sancționarea radiodifuzorului cu amenda în cuantum de 5.000 lei.

În temeiul dispozițiilor art. 91 alin. (1) și alin. (3) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu respectarea prevederilor art. 15 din aceeași lege,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1: Radiodifuzorul S.C. TELESTAR COMMUNICATIONS S.R.L. titular al licenței audiovizuale nr. TV-C 654.4/15.11.2012 eliberată la 29.12.2020 și decizia de autorizare nr. 1853.0-4/15.11.2012, eliberată la 29.12.2020 pentru serviciul de programe de televiziune cu denumirea TELESTAR 1, se sancționează cu amenda în cuantum de 5.000 lei pentru încălcarea prevederilor art. 64 alin. (1) lit. b) și ale art. 83

din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2: În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3: Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul are obligația de a transmite pe serviciul de programe de televiziune cu denumirea TELESTAR 1, în următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00-22.00, din care o dată în principala emisiune de știri, următorul text:

“Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat cu amendă în cuantum de 5.000 lei, postul TELESTAR 1 deoarece, emisiunea de dezbatere *”100 Giorni da Leoni / 100 zile mari”* din data de 20.12.2024, difuzată în reluare în 23.12.2024, a fost prezentată cu încălcarea prevederilor legale care impun radiodifuzorilor respectarea normelor limbii române stabilite de Academia Română, precum și a prevederilor care impun obligația radiodifuzorului de a asigura informarea corectă a publicului telespectator.

Potrivit dispozițiilor art. 83 din Codul audiovizualului, furnizorii de servicii media audiovizuale au obligația de a asigura respectarea normelor ortografice, ortoepice și morfologice ale limbii române, stabilite de Academia Română.

Totodată, conform dispozițiilor art. 64 din Codul audiovizualului, în virtutea dreptului fundamental al publicului la informare, furnizorii de servicii media audiovizuale trebuie să respecte principiul potrivit căruia informarea cu privire la un subiect, fapt sau eveniment să fie corectă, verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

VICEPREȘEDINTE

VALENTIN-ALEXANDRU JUCAN

Serviciul Juridic,
Reglementări și Relații Europene,
Șef serviciu Dumitru Ciobanu